

Regimentsmyra

**

Referanse:

Laugsand A. 2015. Naturverdier for lokalitet Regimentsmyra, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2014. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=4000>)

Referansedata

Fylke: Østfold
Kommune: Fredrikstad

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2014
Inventør: ALA
Dato feltreg.: 23.09.2014.
Vegetasjonsone: boreonemoral 100%
Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk

Areal: 171 daa

Sammendrag

Området, spilt inn til ordningen med frivillig vern, ligger i Østfold nær Fredrikstad by på østsiden ved Begby og Bjerringløkka. Øst for området ligger verneområdet Søndre Haugstenåsen. Området ligger en km rett nord for Gansrødbukta. I sør grenser området til Torsnesveien. I øst går grensen langs bergrygg ved Regimentsmyra. I nord avgrenses mot mindre vei på østsiden av Lilleby. Vestre grense går langseidomsgrenser i skog sør for Lilleby og langs jordekant ned mot Bjerringløkka ved Gansrød.

Området har to større nord-sør-gående dalganger med grunnlendte rygger i mellom. Terrenget heller generelt svakt mot sør fra omkring 45 moh i nord til ca 15 moh. i sør ved Torsnesveien. Berggrunnen i området består av granitt og granodioritt, iddefjordsgranitten. Løsmassene er marine strandavsetninger i dalgangene og tynt humus torvdekke på ryggene. Det er mye berg i dagen i området. Området ligger i boreonemoral sone og klart oseanisk seksjon. Området ligger nær sjøen og heller svakt i sørlig retning. Det er god solinnstråling og mye berg i dagen i området som magasinerer varme slik at det er meget varmt lokalklima som gir potensial for varmekjære arter.

Sør i området er det to grunnlendte rygger med mye berg i dagen og røsslyng-blokkebærfuruskog og knausskog. I en dalgang midt i den søndre delen av området er det blåbær-eikeskog med stort innslag gran og stedvis osp. Videre nordover i dalgangen er det renere blanding av eik og osp, men mer smådimensjonert skog. Langs vestvendt skrent mot jorde i sør er det stedvis lavurt-eikeskog og det står en del gammel eik her. Midt i området nord for turvei/lysløype er det svartorsumpskog, denne er imidlertid påvirket av grøfter i området. Den nordre utløperen av verneområdet klassifiseres til or-askeskog, men dette er en blandingsskog med stort innslag osp og hassel og rogn i busksjiktet og intermediert til fattig feltsjikt.

Store deler av området er sterkt hogstpåvirket og det inngår en del yngre løvsuksesjoner. Et lite område med plantet granskog i optimalfase finnes i nord. Generelt lite død ved utenfor kjerneområdene. I kjerneområdet for gammel furuskog er det godt med grovt dimensjonert krokvekst furu og en del gadd. Langs vestsiden i sør står en rekke med eldre eik med stammediametere rundt 60 cm (dvs rundt inngangsverdien for utvalgt naturtype hul eik). Forøvrig finnes eik 50-60 dbh i hele området og spesielt tett med eik i blåbæreikeskog med stort innslag gran i dalgangen i sør.

Det er registrert tre funn av rødlistet sopp i området. I kjerneområde 2 Bjerringløkka nord er det potensial for soppsegment knyttet til eikelunder i ytre Østfold (Brandrud et al. 2009). Sør og øst for tilbudsområdet ved Gansrød og Svarteklova er det registrert flere truede arter av sopp. Området har et stort antall treslag representert og økologisk variasjon. I kombinasjon med den kystnære beliggenheten i boreonemoral sone gir dette potensial for stort artsmangfold av insekter og godt restaureringspotensial.

Det er registrert tre kjerneområder som alle er gitt verdien en stjerne. Totalt sett kommer tilbudsområdetområdet lavt ut på enkeltparametere, men området har godt restaureringspotensial da det blant annet er en del blåbær-eikeskog utenfor kjerneområdene i sør-delen og det ligger nær områder med betydelige artsmangfoldverdier knyttet til eik og hassel.

Tilbudsområdet bør ses i sammenheng med verneområdet Søndre Haugstenåsen i øst og svært viktig naturtypelokalitet for lågurt eikeskog ved Gansrød i sør for å skape et større område som gir bedret økologisk nettverk. I Østfold vurderes vernedekningen som god for gammel furuskog, men det anbefales også at videre vern av furuskog bør fokusere på kystdistriktene og solvarm lavlandsfuruskog viktig for insekter. Det er stort udekket vernebehov for eikeskog i Østfold (Blindheim et al. 2011). En del av verneforslaget har blåbær-eikeskog. Lågurt-eikeskog i ytre Østfold er den mest interessante utformingen for sopp og insekter (men det bør nevnes at denne naturtypen dekker en mindre del av tilbudsarealet.)

Regimentsmyra gis en samlet verdi som regionalt viktig (**).

Feltarbeid

Feltarbeidet er utført av Arne E. Laugsand den 23.09.2014. Bare deler av området er befart, siden området er kartlagt tidligere i forbindelse med naturtypekartlegging.

Tidspunkt og værets betydning

Været var rolig og overskyet og ikke til hinder for kartleggingen. I slutten av september er feltsjiktet på hell og arter i vår- og sommeraspektet kan være oversett.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området er spilt inn til ordningen med Frivillig vern i 2014.

Tidligere undersøkelser

Deler av området i sørvest er tidligere registrert av Geir Hardeng som verneverdig (Fylkesmannen i Østfold 1976, 1979). I 2009 ble store deler av undersøkelsesområdet befart i forbindelse med naturtypekartlegging i Fredrikstad kommune og det ble avgrenset 2 naturtyper av lokal verdi, Bjerringløkka med rik delløvskog/gammel furuskog og Åsenstua med ospeholt. Naturtypen Bjerringløkka NV ligger delvis innenfor undersøkelsesområdet på vestsiden med lågurt eikeskog som ble gitt verdien lokalt viktig.

Like øst for tilbudsområdet ligger verneområdet Søndre Haugstenåsen som ble vernet i 2010. Dette området har lågurteikeskog, eldre kystnær furuskog og forekomster av marine avsetninger med skjellsand. I Svarteklova er det eik-hasselskog på skjellsand med forekomst av sjeldne og rødlistede arter av sopp. Rett sør for tilbudsområdet ligger den svært viktige naturtypen Gansrød 1 som regnes som det rikeste eikelundlandskapet i Fredrikstad (Brandrud et al. 2009). Her er det også punktavgrensninger for store gamle trær, eik og det inngår rike hasselkratt. Tilbudsområdet vil dermed kunne bidra til å skape et større helhetlig og variert landskapsområde med typiske biomangfoldsverdier for Fredrikstad og Østfold.

Beliggenhet

Området ligger i Østfold nær Fredrikstad by på østsiden ved Begby og Bjerringløkka. Øst for området ligger verneområdet Søndre Haugstenåsen. Området ligger en km rett nord for Gansrødbukta.

Naturgrunnlag

Topografi

Området har to større nord-sør-gående dalganger med grunnlendte rygger i mellom. Terrenget heller generelt svakt mot sør fra omkring 45 moh i nord til ca 15 moh. i sør ved Torsnesveien.

Geologi

Berggrunnen i området består av granitt og granodioritt, iddefjordsgranitten. Løsmassene er marine strandavsetninger i dalgangene og tynt humus torvdekke på ryggene. Det er mye berg i dagen i området.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk, vegetasjonssone: boreonemoral 100% .

Området ligger i boreonemoral sone.

Klima

Området ligger nær sjøen og heller i sørlig retning. Det er god solinnstråling og mye berg i dagen i området som magasinerer varme slik at det er meget varmt lokalklima som gir potensial for varmekjære arter.

Økologisk variasjon

Området har en del topografisk variasjone med rygger og dalganger. En god del vegetasjonstyper inngår og det er spredning fra fattig til rik og fuktige til tørre vegetasjonstyper.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Sør i området er det to grunnlendte rygger med mye berg i dagen og røsslyng-blokkebærfuruskog - kyst-utforming (A3c) og knauskog - vanlig utforming (A6a). I en dalgang midt i den søndre delen av området er det blåbær-edelløvskog - blåbær-eikeskog (D1a) med stort innslag gran og stedvis osp. Videre nordover i dalgangen er det renere blanding av eik og osp, men mer smådimensjonert skog. Langs vestvendt skrent mot jorde i sør er det stedvis lavurt-edelløvskog - lavurt-eikeskog (D2a) med dominans av liljekonvall og det står en del gammel eik her. Midt i området nord for turvei/lysløype er det rik sumpskog (E4) (intermediær) med dominans av svartor, denne er imidlertid påvirket av grøfter i området. Feltsjiktet var stedvis sparsomt her ved befaringsent i sesongen en del av området har høgstaudepreg med mjødur og forøvrig ble ormetelg og kratthumbleblom notert. Den nordre utløperen av verneområdet klassifiseres til or-askeskog, men dette er en blandingsskog med stort innslag osp og hassel og rogn i busksjiktet. Intermediært feltsjikt med blåbær skogsalat og stormarimjelle.

Skogstruktur og påvirkning

Store deler av området er sterkt hogstpåvirket og det inngår en del yngre løvsuksesjoner. Et lite område med plantet gran-skog i optimalfase finnes i nord. Generelt lite død ved utenfor kjerneområdene. I kjerneområdet for gammel furuskog er det godt med grove dimensjonerr av krokvekst furu og en del gadd. Langs vestsiden i sør står en rekke med eldre eik med stammediametere rundt 60 cm (dvs rundt inngangsverdien for utvalgt naturtype hul eik). Forøvrig finnes eik 50-60 dbh i hele området og spesielt tett med eik i blåbæreikeskog med stort innslag gran i dalgangen i sør. I den nordre utløperen av tilbudsområdet er det en blandingsskog hvor det er innslag osp 60 cm dbh og med stor variasjon i tresjiktet med svartor, ask, gran, bjørk, selje og gråor. Rogn, hassel og hegg i et stedvis tett busksjikt. Her er det en del grove men lite nedbrutte gadd og læger av osp.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Regimentsmyra. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Bjerringløkka nordøst

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: C

Hoh: 25-35 moh

Innledning: Lokaliteten er registrert den 23.09.2014 av Arne E. Laugsand, BioFokus, i forbindelse med prosjektet Frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder skog på grunnlendt rygg nordøst for Bjerringløkka i Fredrikstad kommune Østfold. Hele arealet avgrenses mot andre skogtyper som ligger rundt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Utformingen er gammel kystfuruskog med vegetasjonstypene røsslyng-blokkebær furuskog og knauskog. Det er mye berg i dagen, god solinnstråling og meget varmt lokalklima. Området preges av sentvoksende krokvekst furu i grove dimensjoner. Det finnes gadd og læger av furu i området, men tettheten er lav.

Artsmangfold: Noe potensial for vedlevende insektfauna, sopp og lav knyttet til død ved av furu på solvarm lokalitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er fjernet en del døde greiner på furuer som er brukt til bålbrekking i området. Forøvrig er det lenge siden forrige hogstpåvirkning her.

Del av helhetlig landskap: Det er flere tilsvarende rygger med furuskog østover mot Regimentsmyra og på Haugstenåsen.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for gammel furuskog. Størrelse på 24 daa gir middels vekt. Det er ikke dokumentert interessante arter og det gis lav vekt. Det gis lav vekt på tilstand siden det er lav tetthet av gammelskogselementer. Totalt summerer dette til verdien lokalt viktig C.

Skjøtsel og hensyn: For biologisk mangfold vil det være best om lokaliteten overlates til fri utvikling uten hogstingrep slik at død ved mengde og kontinuitet kan øke.

2 Bjerringløkka nord

Naturtype: Rik edellauvskog - Lågurt-eikeskog
BMVERDI: B

Hoh: 15-30 moh

Innledning: Lokaliteten er registrert den 23.09.2014 av Arne E. Laugsand, BioFokus, i forbindelse med prosjektet Frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er den vestvendte skrenten som vender mot jordet nord for Bjerringløkka i Fredrikstad kommune. En del fattig berg og blokkmark, men lågurt vegetasjon der hvor jordsmonn på marine avsetninger finnes. Varmt lokalklima.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lågurteikeskog med dominans av liljekonvall i feltsjiktet i mosaikk med grunnlendt bergskrent og noe blokkmark. Det står et større antall eik med stammeomkrets rundt 180 cm langs foten av skrenten i kant mot jordet. Osp, spisslønn, rogn og hassel i mindre dimensjoner inngår også. I nord og sørenden kommer gran og furu inn. Lågurt-preget er best utviklet i bredere sone nord i lokaliteten. Det finnes noe læger, gadd og død ved i ulike dimensjoner av de representerte treslagene i lokaliteten.

Artsmangfold: Potensial for det spesielle soppsegmentet knyttet til eikelunder i ytre Østfold (Brandrud et al. 2009). Noe potensial for insektfauna og lav knyttet til gammel eik på rik bakke og på en lokalitet med varmt lokalklima i en region hvor arts mangfoldet knyttet til naturtypen er stort.

Bruk, tilstand og påvirkning: En tursti går langs vestsiden av lokaliteten. Forøvrig ingen nyere inngrep. Spredning av gjødsel og sprøytemidler på åker kan potensielt berøre lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Del av helhetlig landskap: Landskapet rundt Bjerringløkka og ned mot Gansrødbukta og mot Regimentsmyra har stor verdi for arts mangfold knyttet til eik og hassel.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for rik edelløvsog. Størrelsen er på 7 daa og med omlag 50% dekning av lågurtvegetasjon, middels vekt. Artsmangfold/rødlistearter, potensial vurderes til middels vekt. Sjeldne eller truede vegetasjonstyper, middels vekt. Påvirkning, middels vekt. Habitatkvalitet, middels vekt. Lokaliteten vurderes i sum til regionalt viktig B.

Skjøtsel og hensyn: For arts mangfoldet er det best om lokaliteten overlates til fri utvikling uten hogstingrep.

3 Åsenstua

Naturtype: Gammel boreal lauvskog - Gammelt ospeholt
BMVERDI: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 23.09.2014 av Arne E. Laugsand, BioFokus, i forbindelse med prosjektet Frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Lilleby, ved Haugstenåsen i Fredrikstad kommune. Det avgrenses mot grunnlendt mark på vestsiden. I sør, øst og nord grenser lokaliteten til turveier.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mosaikk av gammelt ospeholt, or-askeskog rik sumpskog med fordeling anslagsvis 50/50/25 prosent (overlappende naturtyper). Størst naturtypeverdi er antagelig knyttet til osp. I nordre halvdel står en del osp med brysthøydiameter rundt 60 cm. Det finnes også en del grove gadd og læger av osp. Forøvrig er det et blandet tresjikt i nordre halvdel med svartor, ask, or, morell, selje, bjørk og gran. Hassel, hegg og rogn i busksjiktet som stedvis er meget tett. Feltsjiktet er ikke særlig rikt med stedvis blåbærdominans. Helt i sør på flatmark er det et område med dominans av svartor i tresjiktet og intermediært sparsomt feltsjikt. Lite sokkeldannelser antyder at grunnvannstanden er senket av grøfter langs grensen av lokaliteten, men den registreres likevel som den rødlistede naturtypen rik sumpskog.

Artsmangfold: Noe potensial for vedlevende insekter og sopp knyttet til osp.

Bruk, tilstand og påvirkning: I sør er det et område med dominans av svartor som kunne vært sumpskog hvis den ikke var grøftet. Ingen sokkeldannelser, tørt sparsomt feltsjikt.

Verdivurdering: Ingen av naturtypene er spesielt velutviklet. Mye av ospa og død ved står/ligger skyggefullt. Naturtypeparametere vurderes jevnt over til lav vekt og lokaliteten gis verdien lokalt viktig C.

Skjøtsel og hensyn: For artsmangfoldet er det best om lokaliteten får utvikle seg fritt uten hogstinggrep og at grøfter ikke vedlikeholdes ved sumpskogen.

Artsmangfold

I kjerneområde 2 Bjerringløkka nord er det potensial for soppsegmentet knyttet til eikelunder i ytre Østfold (Brandrud et al. 2009). Sør og øst for tilbudsområdet ved Gansrød og Svarteklova er det registrert flere truede arter av sopp. Det er registrert tre funn av rødlistede sopp innenfor tilbudsområdet.

Området har et stort antall treslag representert og økologisk variasjon. I kombinasjon med den kystnære beliggenheten i boreonemoral sone gir dette potensial for stort artsmangfold av insekter. Det er imidlertid ikke velutviklede gammelskogs-kvaliteter i området. Det er ikke gjort inventeringer av insektfaunaen innenfor området. Ved restaurering vil potensialet for insektfauna bli stort.

Med vekt på mange rødlistefunn av sopp i nærheten av området og godt restaureringspotensial for insektfauna vurderes arter til to stjerner.

*Tabell: Artsfunn i Regimentsmyra. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Sopp jordboende	Cortinarius populinus	Lys ospeslørsopp	VU		
	Hygrophorus russula	Kremlevokssopp	NT		
	Russula virescens	Rutekremle	NT		

Avgrensning og arrondering

I sør grenser området til Torsnesveien. I øst går grensen langs bergrygg ved Regimentsmyra. I nord avgrenses mot mindre vei på østsiden av Lilleby. Vestre grense går langseiendomsgrenser i skog sør for Lilleby og langs jordekant ned mot Bjerringløkka ved Gansrød. Området er ok arrondert, men splittes opp av en del turveier og samt en del sterkt hogstpåvirkede arealer og plantet granskog som blir matriks-arealer. Verneforslaget er på ca 168 daa og det funksjonelle skogarealet tilsvarer da verdien en stjerne.

Andre inngrep

Lysløype og turstier går i området.

Vurdering og verdisetting

Generelt er området sterkt preget av hogst utenfor kjerneområde 1 og 2. Det forekommer også en del (eldre) grøfter i området. Det gis derfor en stjerne på parametere urørhet/påvirkning, død ved mengde og kontinuitet. Kjerneområde 1 og 2 har henholdsvis gammel furu og gammel eik og det gis to stjerner. Området har godt med yngre eik som gir restaureringspotensial. Området har mange treslag representert og på sikt gir dette potensielt større artsmangfold etter restaurering, spesielt her ved kysten i boreonemoral sone. Området har både topografisk og vegetasjonsmessig variasjon langs gradientene fuktig-tørr og fattig-rik. Bortsett fra i kjerneområde 2 og delvis kjerneområde 3 er det sparsomt med rike vegetasjonstyper.

I dalgangen med fattig eikeskog med stort innslag gran sør i området kan en vurdere fjerning av gran i hele eller deler av området som et restaureringstiltak.

Sør for området ved Gansrød ligger en svaært viktig naturtypeavgrensning for lågurt-eikeskog og et stort antall punktregistreringer av utvalgt naturtype hul eik. Øst for området ligger verneområdet Søndre Haugstenåsen med tilsvarende naturtyper som i Regimentsmyra. Tilbudsområdet bør ses i sammenheng med disse områdene slik at en på sikt her kan få restaurert et større representativt kystnært område. Framstad et al. (2010) setter, i kapittelet om suppleringsstrategi (s. 165) fokus på hvordan nye områder best kan bidra til å øke den langvarige eksistensen til biomangfoldet (persistens). Et punkt går på å fremme et bedre økologisk nettverk av verneområder ved å skape tettere forbindelser mellom eksisterende verneområder om nødvendig ved å sette inn restaureringstiltak for interessante, men påvirkede områder. Blindheim et al (2011) presiserer også behovet for å styrke det økologiske nettverket slik at artenes langsiktige overlevelse sikres.

I Østfold vurderes vernedekningen som god for gammel furuskog, men det anbefales også at videre vern av furuskog bør fokusere på kystdistriktene og solvarm lavlandsfuruskog viktig for insekter. Det er stort udekket vernebehov for eikeskog i Østfold (Blindheim et al. 2011). Lågurt-eikeskog i ytre Østfold er den mest interessante utformingen for sopp og insekter.

Regimentsmyra gis en samlet verdi som regionalt viktig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Regimentsmyra. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topografisk-variasjon	Vegetasjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Bjerringløkka nordøst	**	*	*	**	0	0	*	*	*	0	*	-	—	*
2 Bjerringløkka nord	**	*	*	0	*	**	**	*	*	**	**	-	—	**
3 Åsenstua	*	*	0	0	**	0	**	*	**	*	*	-	—	*
Samlet vurdering	*	*	*	**	*	**	***	**	**	*	**	*	**	**

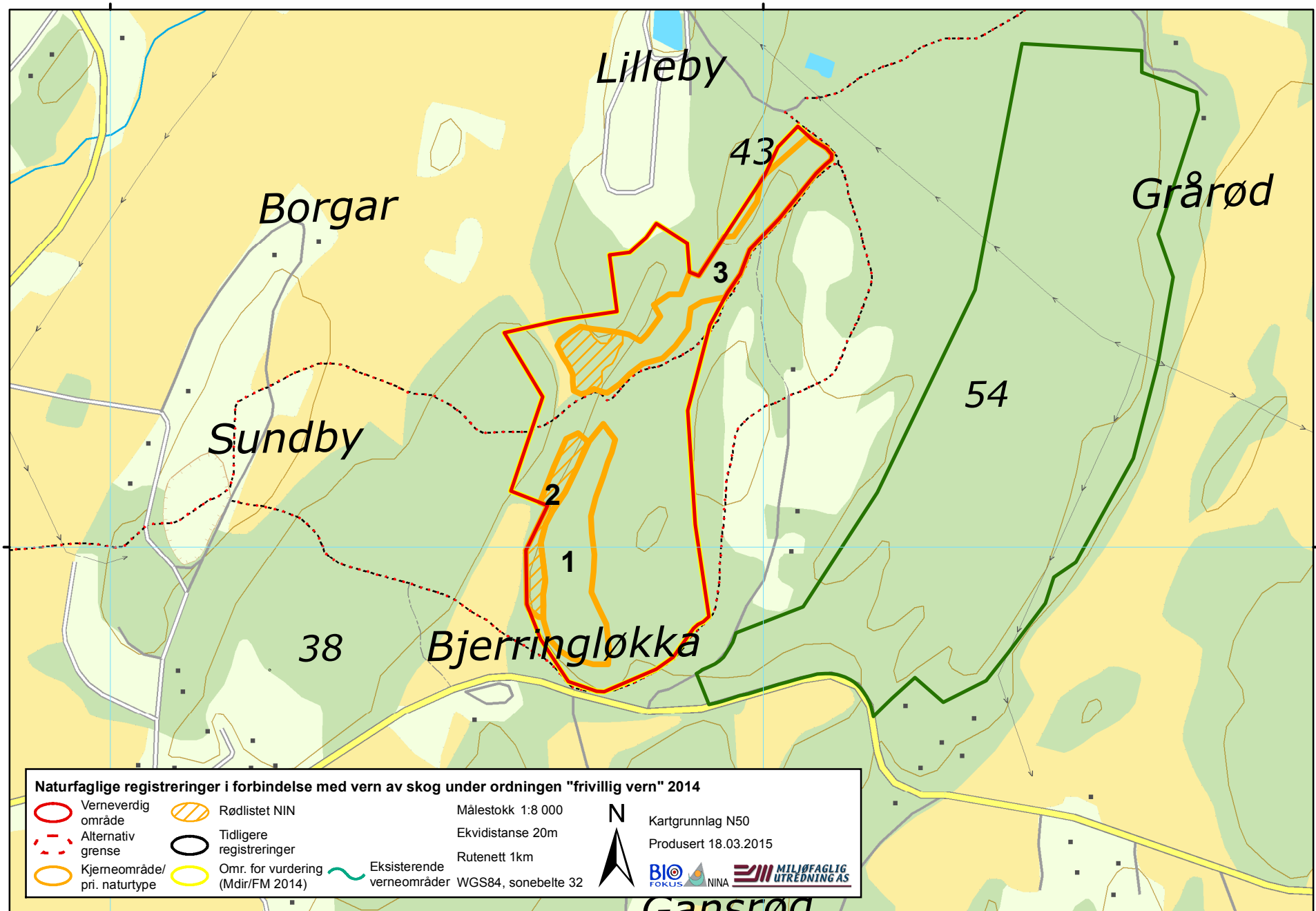
Referanser

Brandrud, T.E., Kristiansen, R. & Weholt, Ø. 2009. Eikelunder i ytre Østfold – et mykologisk 30-års jubileum. Agarica 28: 94-108.

Laugsand, A.E. og Wergeland Krog, O. M. og Blindheim, T. 2010 Naturtypekartlegging i Fredrikstad 2009

BioFokus-rapport 2010-20

Utkast til verneplan for edellauvskog i Østfold fylke. 62 s.

Bilder fra området Regimentsmyra

Krokvokst gammel furu preger kjerneområde 1 Foto: Arne Laugsand

Grøftepåvirket rik sumpskog i kjerneområde 3. Foto: Arne Laugsand

Eldre eik ved foten av bergskrent. Foto: Arne Laugsand

Interessante elementer i kjerneområde 1 Foto: Arne Laugsand